

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 9 Sayı: 42 Volume: 9 Issue: 42

Şubat 2016 February 2016

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

**YEDİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE YER ALAN GRAFİK
HAZIRLAMA BECERİSİNİ KAZANMA DÜZEYLERİ***
**THE AWARD LEVELS OF GRAPHICS PROCESSING SKILLS THE SEVENTH GRADE STUDENTS IN
SOCIAL STUDIES LESSONS**

Şahin ORUÇ**
Halil TOKCAN***
İsmail Hakan AKGÜN****

Öz

Bu araştırma yedinci sınıf öğrencilerinin grafik hazırlama becerisini kazanma düzeylerini belirlemeye yönelik hazırlanmıştır. Tarama yöntemiyle yapılan araştırma sonucunda öğrencilerin genel grafik hazırlama becerileri %25'in altındadır (%22,3). Öğrenciler verilen bir verinin hangi grafiğe çevrileceğini doğru tahmin etseler bile (çizgi grafik %29,4) bunu grafiğe çevirme oranları %3,7'ye kadar düşmektedir. Öğrencilerin en başarılı yapabildiği grafik türü pasta olup onun bile oranı %17,6'dır. Öğrencilerin grafik hazırlama becerileri cinsiyete göre anlamlı bir fark göstermezken, şehir merkezinde okuyan öğrencilerin köy okulu öğrencilerine göre anlamlı düzeyde başarılı oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Grafik, Grafik Hazırlama, Beceri.

Abstract

This study was designed to determine seventh grade students' level of gaining the skill to preparing graphics. Data needed for research were obtained from 136 students in seventh grade of the 3 primary schools in the centers of Adıyaman and 1 village school of Adıyaman province. The study conducted by the survey method was analyzed by statistical program. While, for the questions about students' skill to preparing graphics for each question was looked up the f and % value; for the sex and type of school variables t-test was applied for independent groups in the data. In the survey results, students' general skills to preparing graphics are under 25% (22.3%). Even if they guess right (line graph 29.4%) to which graphics convert the given data; their rates of converting this data to a graphic decrease as low as 3.7%. Students are most successful in pie chart but rate is 17.6%. While Students' skill to preparing graphics showed no significant differences by gender, students studying in the city center were found to be significantly more successful than those of the village school students.

Keywords: Social Studies, Graphic, Preparing Graphic, Ability.

1. GİRİŞ

Bilginin hızla arttığı 2000'li yılları yaşarken insanın hayatını sürdürmesini sağlayan temel ihtiyaçlar arasında hava, su ve ekmek ne kadar önemli ise ülkelerin ayakta kalmasında da eğitim aynı derecede öneme sahiptir. Eğitim bireyde davranış değiştirme sürecidir. Eğitim insanın doğumundan ölümüne kadar devam eden bir süreçtir. Bu süreç insan içindir, insan ise yaratılan varlıklar içerisinde en üstün olanıdır. İnsan bu kadar önemlidir ve eğitim de aynı derecede öneme sahiptir. İnsan durağan bir varlık olmayıp, sürekli kendini yenileyen, daha iyiye gitmek isteyen bir varlıktır. Bunu da ancak eğitim ile gerçekleştirebilecektir (Özan, 2002: 2). Dünyada yaşanan gelişmelere paralel olarak insanoğlunun yaşamı da hemen her alanda değişime uğramaktadır, doğal olarak bu değişim eğitim sistemlerine de yansımaktadır. Türkiye'de önceleri öğrenci merkezli ve daha çok ezberci olan geleneksel öğretim yaklaşımı dünyadaki hızlı gelişmelere ve bu gelişmelerin gereklerine cevap veremez duruma gelmiştir. Bu minvalde dünyada ki gelişmelerde göz önünde bulundurularak Türkiye'de 2004-2005 öğretim yılında tüm derslerin öğretim programları ve buna bağlı olarak sosyal bilgiler öğretim programı da değişmiş ve artık öğretim sürecinde problem çözmeye, yaparak-yaşayarak öğrenmeye dayalı ve öğrenciyi merkeze alan yapılandırmacı öğretim tüm derslerin programlarının temelini oluşturmuştur.

Sosyal Bilgiler; ilköğretim okullarında iyi ve sorumlu vatandaş yetiştirmek amacıyla, sosyal bilim disiplinlerinden seçilmiş bilgilere dayalı olarak, öğrencilere toplumsal yaşamla ilgili temel bilgi, beceri,

* Bu çalışma Şahin ORUÇ danışmanlığında İsmail Hakan AKGÜN (2010) tarafından hazırlanan "Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Yer Alan Grafik Okuma ve Hazırlama Becerisini Kazanma Düzeyleri" isimli Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde kayıtlı yüksek lisans tezinin bir bölümünden üretilmiştir.

** Yrd. Doç. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD, sahinoruc44@hotmail.com

*** Doç. Dr., Niğde Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD, haliltokcan@yahoo.com

**** Yrd. Doç. Dr., Adıyaman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD, hakgun@adiyaman.edu.tr

tutum ve değerlerin kazandırıldığı bir çalışma alanıdır Erden (t.y. : 8). Tanımında da görüldüğü üzere sosyal bilgiler farklı disiplinleri kapsamakta ve bu disiplinlerden seçilmiş bilgileri öğrencilere aktarmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda öğrencilere bu çok yönlü bilgiler aktarılırken sosyal bilgilerin öğretim sürecinde oldukça çeşitli öğretim materyalleri kullanılabilir.

Sönmez (1996: 135-139) Sosyal Bilgiler dersinin hedef davranışlarını kazandırmada kullanılacak araç-gereçleri şu şekilde belirtmektedir:

- Gerçek eşya, giysi ve kalıntılar, anıtlar, süs eşyaları, silahlar, paralar v.b.,
- Yeryüzü Şekilleri,
- Çevredeki bitki ve orman örtüsü, yağışlar, sıcaklık,
- Çevredeki kurum ve kuruluşlar, görevli, yetkili ve ilgili kişiler,
- Üç boyutlu modeller, güneş sisteminin basit modeli, maketler,
- Bilgisayar,
- Televizyon, video, sinema, radyo, teyp, ses bantları,
- Tepegöz, epidiyoskop, projektör,
- Kum masası, elektrikli dilsiz haritalar, plastik ya da kâğıttan maketler, oyuncaklar, bebekler, mankenler, küre,
- Pusula, termometre, barometre, yağmur ölçüsü, rüzgar fırılacağı ve oku, saat, takvim,
- Tarih ve coğrafya şeridi,
- Haritalar, atlaslar, resimler, fotoğraflar, krokiler, planlar, grafikler, levhalar,
- Kuklalar, birbirini izleyen resim seti(flaş kartlar), çizgi resimler, figürinler, afişler, kitaplar, ansiklopediler, dergiler, gazete kopyaları, prospektüsler, broşürler,
- Kara tahta, pazen tahta (flannel board), manyetik tahta, bülten tahtası, cam ve beyaz tahta.

Şüphesiz bu sayılan materyaller sosyal bilgiler derslerinin öğretim sürecinde yeri geldikçe imkanlar dahilinde kullanılmaktadır; ancak özellikle eğitimin her basamağında ve günlük yaşamda sık sık karşılaştığımız grafiklere bir öğretim materyali olarak sosyal bilgiler derslerinde sıkça rastlanmaktadır.

Grafikler sayısal verilerin görsel simgeleridir ve kullanılan veriler arasındaki ilişkiler ile eğilimleri yansıtırlar (Demirel, Seferoğlu ve Yağcı, 2002: 89). Grafikler, anlaşılması zor olan istatistik ve matematik bilgilerin kolay anlaşılabilmesi amacıyla kullanılan etkili bir öğretim materyalidir. Grafikler sayesinde çok karmaşık olan istatistik verilerinin sonuçları öğrenciler tarafından kolayca öğrenilebilir (İşman, 2005: 121). İlköğretimden lisansüstü eğitime kadar eğitimin her basamağında ve günlük yaşamda da sıkça karşılaştığımız grafiklerin kullanım amaçlarına göre oldukça fazla çeşidi bulunmaktadır. Bunlara; Sütun Grafikleri, Nüfus Piramitleri, Alan Grafiği, Çizgi Grafikler, Yüzey Grafikleri, Saplı Kutu Grafikleri, Resimli Grafikler, Hisse Senedi Grafikleri, . Gantt Grafiği, Çubuk Grafikler, XY (Dağılım) Grafiği, Termometre Grafiği, Matriks Grafikleri, Pasta Grafikleri, Halka Grafikler, Ogıvler (Eklemeli Eğriler), Kabarcık Grafikler, Radar Grafik, Konumlandırma Grafikleri, Silindir, Koni veya Piramit Grafikleri örnek gösterilebilir. Bu grafik çeşitlerinden sosyal bilgiler derslerinde özellikle pasta (daire) grafik, sütun grafik ve çizgi grafik kullanılmaktadır.

Buna bağlı olarak Sosyal Bilgiler Programında 4. sınıf Üretim, Dağıtım ve Tüketim Öğrenme Alanında “tablo, diyagram ve grafik okuma”, 7. sınıf İnsanlar, Yerler ve Çevreler Öğrenme Alanında da “grafik hazırlama” becerileri yer almaktadır. Bu da bize göstermektedir ki 7. sınıfta İnsanlar, Yerler ve Çevreler Öğrenme Alanını işlemiş olan öğrenciler grafik hazırlama becerisini kazanmış olmalıdırlar. Bu bağlamda bu araştırmada 7. sınıf öğrencilerinin; cinsiyete, okul türüne ve çeşitli grafik türlerine göre grafik okuma becerisini ne ölçüde kazandıkları incelenmiştir.

2. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Sosyal Bilgiler programında öğrencilerin öğretim süreci sonunda kazanmış olmaları gereken birçok beceri vardır. Bu becerilerden birisi de sosyal bilgiler dersi 7. sınıf İnsanlar, Yerler ve Çevre Öğrenme Alanında bulunan grafik hazırlama becerisidir. Dolayısıyla 7. sınıfta bu öğrenme alanını işlemiş olan öğrencilerin grafik hazırlama becerisini kazanmış olmaları gerekmektedir. Yapılan literatür incelemesinde sosyal bilgiler öğretimine ilişkin çeşitli becerilerin öğrencilerde gerçekleşme düzeyinin incelendiği; ancak gerek öğretim sürecinin her basamağında gerekse günlük yaşamda sıkça karşılaşılan ve bu dersin öğrenme hedeflerinden biri olan grafik hazırlama becerisinin gerçekleştirme düzeyine yönelik akademik bir çalışmanın yapılmadığı görülmüştür. Bu bağlamda literatürdeki bu boşluğu doldurmak amacıyla 7. sınıf öğrencilerinin grafik hazırlama becerisini ne oranda kazandıkları tespit edilecek, böylelikle programın hedeflerinden birisi olan bu beceriyi öğrencilerin istenilen düzeyde kazanıp kazanmadıkları görülecektir. Araştırmanın bu yönüyle alana katkı sağlayacağı ve önemli olduğu düşünülmektedir.

3. YÖNTEM

ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu olduğu biçimde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içerisinde var olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları her hangi bir şekilde değiştirme veya etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2007: 77).

ARAşTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ

Araştırmanın hedef evrenini Türkiye’de 2009-2010 eğitim-üretim yılında öğrenim gören 7. sınıf öğrencileri, araştırmanın ulaşılabilir evrenini Adıyaman İline bağlı okullarda öğrenim gören 7. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklerini ise Adıyaman ili merkez ilçeye bağlı olan 4 okulda öğrenim gören 7. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu okullardan 3 tanesi il merkezi içinde bulunmakta bir tanesi ise merkeze bağlı köy okuludur. Araştırmaya katılan grupların zellikleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan ğrencilerin Kişisel Bilgileri

		Cinsiyet		Toplam	
		Erkek	Kız		
Okul	Köy	f	12	11	23
		%	52,2	47,8	100
	Merkez	f	48	65	113
		%	42,	57,	100
Toplam		f	60	76	136
		%	44,1	55,9	100

Tablo 1’de grldği gibi araştırmaya katılan öğrencilerin % 17’si köy okulunda, %83’ ise il merkezinde yer almaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin % 44,1’i erkek, %55,9’u ise kız öğrencilerden oluşmaktadır.

VERİLERİN ANALİZİ

Araştırma sonucunda elde edilen veriler SPSS 15 programında değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde her sorunun öğrenciler tarafından doğru cevaplanma oranı yüzde frekans olarak verilmiştir. İl ve köy okulu ğrencilerinin grafik okuma ve grafik hazırlama becerileri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı t- testi ile belirlenmiş ve 0,05 düzeyinde anlamlılık olup olmadığına bakılmıştır.

4. BULGULAR VE YORUM (FINDINGS AND DISCUSSIONS)

Araştırma sonuçlarına ilişkin bulgular ve yorum aşağıda verilmiştir.

Öğrencilerin Grafik Hazırlama Becerisini Kazanma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmaya katılan öğrencilerin grafik okuma becerisini kazanma düzeylerine ilişkin veriler Tablo 2’de ve Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin Genel Grafik Hazırlama Becerilerinin Aritmetik Ortalama ve Değerleri

Soru	N	\bar{X}	Ss	%
6	136	1,34	1,20	22,3

Tablo 2’den öğrencilerin grafik hazırlama becerisi ile ilgili genel ortalamalarına bakıldığında öğrencilerin toplam 6 soruda ortalama $\bar{X} = 1,34$ yani % 22,3 oranında bir başarıya sahip olduğu görülmektedir. Bu da bizlere öğrencilerin grafik hazırlama becerilerinin %25’e bile ulaşamadığını göstermektedir.

Öğrencilerin grafik hazırlama becerilerine ilişkin tüm sorulara verdikleri yanıtın f ve % dağılımı ise Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3: Öğrencilerin Sorulara Göre Grafik Hazırlama Becerilerinin Frekans ve Yüzde Değerleri

	DOğRU		YANLIş	
	f	%	f	%
Soru 1.1	56	41,2	80	58,8
Soru 1.2	8	5,9	128	94,1
Soru 2.1	40	29,4	96	70,6
Soru 2.2	5	3,7	131	96,3
Soru 3.1	50	36,8	86	63,2
Soru 3.2	24	17,6	112	82,4

Öğrencilerin öncelikle verilen bir sayısal verinin hangi tür grafik hazırlanacağına ilişkin sorulan soruyu doğru grafik hazırlama biçimini tespit etmelerine yönelik olan 1.1., 2.1. ve 3.1. sorular incelendiğinde sütun grafik hazırlamaya yönelik olarak hazırlanmış 1.1. sorunun (Yandaki tabloda Türkiye’nin sayım yıllarına göre yıllık nüfusu verilmiştir. Bu verilerden yararlanarak hangi tür grafik yapılmalıdır?) doğru yapılma oranı %41,2 iken yanlış yapılma oranı ise 58,8’dir. Bu soru  tür grafik hazırlama biçimini (sütun,

çizgi, pasta) tespit etmeye yönelik sorular içinde en fazla doğru yapılan sorudur. Yani verilen verilerden doğru grafiği tespit etmeye yönelik olarak öğrenciler en çok veriler içinden sütun grafik yapılabileceğini doğru tespit etmişlerdir.

Verilen veriden çizgi grafik hazırlamaya yönelik sorulan 2.1. sorunun (Yukarıda Adıyaman iline ait aylara göre ortalama sıcaklık değerleri verilmiştir. Bu verilerden yararlanarak hangi tür grafik yapılmalıdır?) doğru yapılma oranı %29,4 iken, yanlış yapılma oranı 70,6'dır. Verilen verinin hangi tür grafik yapılacağını tespit etmeye yönelik sorular içinde en düşük oran bu sorudur.

Verilen veriden pasta grafik hazırlamaya yönelik sorulan 3.1. sorunun (Yukarıda Antalya'nın mevsimlere göre ortalama yağış yüzdeleri verilmiştir. Bu verilerden yararlanarak hangi tür grafik yapılmalıdır?) doğru yapılma oranı %36,8 iken, yanlış yapılma oranı 63,2'dir.

Verilen verilerden yararlanarak grafik hazırlamaya yönelik sorulan 1.2., 2.2. ve 3.2. soruların oranları ise çok düşük olup hiç birinin oranı %20'ye bile ulaşmamaktadır.

Verilen veriden yararlanarak sütun grafik hazırlama becerisine yönelik sorulan 1.2. sorunun doğru yapılma oranı sadece %5,9 iken, çizgi grafik hazırlamaya yönelik sorulan 2.2. sorunun doğru yapılma oranı sadece %3,7'dir. Bu tüm grafik yapma becerileri içinde en düşük orandır. Verilen veriden yararlanarak pasta grafik yapma becerisine yönelik sorulan 3.2. sorunun doğru yapılma oranı ise % 17,6'dır. Bu tüm grafik hazırlama becerisine yönelik sorular içinde en yüksek orandır.

Öğrencilerin Grafik Hazırlama Becerisini Kazanma Düzeylerinin Cinsiyet Açısından Karşılaştırılmasıyla İlgili Bulgular ve Yorum

Araştırmaya katılan öğrencilerin grafik hazırlama becerisini kazanma düzeylerinde cinsiyet faktörünün etkisine ilişkin veriler Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Grafik Hazırlama Becerisi Puanlarının Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları

Gruplar	n	\bar{X}	ss	t	p
Erkek	60	1,21	1,263	-1,107	,270
Kız	76	1,44	1,159		

Öğrencilerin grafik hazırlama becerisi puanlarının cinsiyete göre t-testi sonuçları tablo 4'ten incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir, $t = -1,107$, $p > .05$. Erkek öğrencilerin grafik hazırlama becerilerinin ortalaması $\bar{X} = 1,21$ iken, kız öğrencilerin grafik hazırlama becerilerinin aritmetik ortalaması $\bar{X} = 1,44$ 'tür. Bu durumda grafik hazırlama becerisinin cinsiyet faktörüne göre anlamlı bir farklılığa yol açmadığı söylenebilir.

Öğrencilerin Grafik Hazırlama Becerisini Kazanma Düzeylerinin Okul Türüne Göre Karşılaştırılmasıyla İlgili Bulgular ve Yorum

Araştırmaya katılan öğrencilerin grafik hazırlama becerisini kazanma düzeylerinde okul türünün etkisine ilişkin veriler Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: Grafik Hazırlama Becerisi Puanlarının Okul Türüne Göre T-Testi Sonuçları

Gruplar	n	\bar{X}	ss	t	p
Köy Okulu	23	,78	,79	-2,501	,014
Merkez Okul	113	1,46	1,25		

Öğrencilerin grafik hazırlama becerisi puanlarının okul türüne göre t-testi sonuçları tablo 5'ten incelendiğinde gruplar arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir, $t = -1,107$, $p < .05$. Köy okulu öğrencilerinin grafik hazırlama becerilerinin ortalaması $\bar{X} = ,78$ iken, merkez okullarda öğrenim gören öğrencilerin grafik hazırlama becerilerinin aritmetik ortalaması $\bar{X} = 1,46$ 'dır. Bu sonuç, merkez okullarda öğrenim gören öğrencilerin grafik hazırlama becerilerinin köy okulu öğrencilerine göre daha iyi derecede olduğunu göstermektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın uygulaması sonucunda elde edilen bulgulara dayalı olarak şu sonuçlara varılmıştır.

Öğrencilerin genel grafik hazırlama becerilerinin %25'in altında (%22,3) olduğu görülmektedir. Bu sonuç bize öğrencilerin genel grafik hazırlama becerilerinin çok düşük olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin verilen verilerden yararlanarak grafik hazırlama becerilerini ölçmeye yönelik hazırlanan 6 sorunun doğru yapılma oranı oldukça düşüktür. Öğrencilerin grafik hazırlamalarına yönelik sorular kendi içinde öncelikle 2 bölüme ayrılmıştır. Birinci bölümde öğrencilerin verilen veriden yararlanarak hangi tür grafik yapılacağını tespit etmeleri beklenmiştir. Öğrencilerin bu becerilerini ölçmeye yönelik hazırlanan 1.1., 2.1. ve 3.1. sorularda öğrenciler %29,4 ile (2.1. soru), %41,2 (1.1. soru) oranında başarılı olmuşlar yani hiçbir sorunun ortalaması %50'ye bile ulaşmamıştır. Öğrencilerin verilen bir veriden

yararlanarak hangi tür (sütun, çizgi, pasta) grafik yapılacağını tespit etmeye yönelik bu sorularda en çok sütun grafiği hazırlama becerisini doğru tespit ettiği görülmektedir. En az doğru bilinen grafik çeşidi ise %29,4 ile çizgi grafiğidir. Fakat öğrencilerin tespit ettikleri grafikleri hazırlaması istenen sorularda ise doğru cevap oranları oldukça düşerek %3,7'ye kadar gerilemektedir. Öğrencilerin %41,2'si verilen bir veriden sütun grafik yapılacağını doğru bilmelerine rağmen bu grafiği hazırlama oranları sadece %5,9'dur. Verilen verinin çizgi grafiğe dönüştürülmesi gerektiğini doğru bilen öğrenci oranı %29,4 iken veriyi grafiğe çevirebilme oranı sadece %3,9'dur. Verilen bir veriden yararlanarak pasta grafik çizileceğini doğru bilen öğrenci oranı %36,8 iken bunu pasta grafiğe çevirme oranı %17,6'dır. Öğrenciler sadece pasta grafik hazırlama konusunda %15'in üstünde başarılı olurken diğer grafik (sütun, çizgi) çeşitlerini hazırlama konusunda ise %10'un altına düşmüşlerdir.

Öğrencilerin grafik hazırlama becerisini kazanma düzeylerine yönelik sonuçlar bütünsel olarak değerlendirildiğinde; öğrencilerin bilginin salt alıcısı konumunda olduğu ve öğretmen merkezli öğretime dayalı geleneksel anlayışı reddeden öğrenci merkezli, problem çözmeye dayalı ve yaparak yaşayarak öğrenmeyi esas alan, öğretim sürecinde bilginin yanı sıra bazı değer ve becerileri de öğrencilere kazandırmayı hedefleyen yapılandırmacı öğretim anlayışının okullarımızda hala tam anlamıyla işlerlik kazanmadığı söylenebilir. Çünkü dördüncü sınıfta grafik okuma ve yedinci sınıfta grafik hazırlama becerisini kazanmış olması gereken öğrencilerin bu bağlamda grafik hazırlama becerilerinin daha yüksek olması gerekirdi.

Öğrencilerin grafik hazırlama becerilerinin cinsiyet ve okul türüne göre farklılaşıp farklılaşmadığına yönelik yapılan analizlerde ise öğrenci başarılarının grafik hazırlama konusunda cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yaratacak düzeyde olmadığı görülmektedir. Bu sonuçta bizlere grafik hazırlamada cinsiyet faktörünün önemli bir değişken olmadığını göstermektedir. Öğrencilerin grafik hazırlama becerilerinin okul türüne göre farklılaşıp farklılaşmadığına yönelik yapılan t-testi analizinde ise öğrencilerin grafik hazırlama becerilerinin okul türüne göre farklılaştığı ve şehir merkezinde öğrenim gören öğrencilerin köy okulunda öğrenim gören öğrencilere göre daha iyi grafik hazırlama becerisine sahip oldukları görülmektedir. Bu durumun ana nedeni olarak şehir merkezindeki okul imkânlarının daha iyi olması gösterilebilir.

ÖNERİLER

Araştırma süreci sonunda elde edilen bulgular çerçevesinde geliştirilen öneriler şunlardır.

- Sosyal bilgiler öğretmenleri hizmet içi kurslarla sosyal bilgiler derslerinde öğrencilere kazandırılması öngörülüne becerileri yapılandırmacı öğretimin ruhuna uygun olarak öğrencilere daha iyi nasıl verebilecekleri konusunda bilgilendirilmelidir.
- Öğrencilerin programın öngördüğü becerilere istenilen düzeyde ulaşabilmesi için öğretim sürecinde daha fazla etkinlikler yapılmalıdır. Zira becerilere dayalı öğrenmelerde etkinlik yaparak öğrenmenin etkisi oldukça yüksektir.
- Öğrencilerin grafik hazırlama becerilerini geliştirmeye yönelik sorular ve alıştırmalar ders kitapları ve öğrenci çalışma kitaplarında mümkün olduğunca artırılmalıdır.
- Öğrencilerin günlük yaşamda kullanabilecekleri grafiklere yönelik uygulamalar öğretim sürecinde yer almalıdır.

KAYNAKÇA

- AKGÜN, İ. H. (2010). *İlköğretim Sosyal Bilgiler 7. Sınıf Öğrencilerinin Grafik Okuma ve Hazırlama Becerisini Kazanma Düzeyleri*, Yayımlanmamış yüksek Lisans Tezi. Niğde: Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ERDEN, M. (tarihsiz). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*, Ankara: Alkım Yayınları.
- DEMİREL, Ö., Seferoğlu, S. ve Yağcı, E., (2002). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*, Ankara: Pegem A Yayınları.
- İŞMAN, A., (2005). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*, Ankara: Pegem A Yayınları.
- KARASAR, N., (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- MEB., (2005). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 6-7. Sınıflar Öğretim Programı ve Klavuzu*, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu, Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- ÖZAN, M., (2002). *Temel Kavramlar*, (Ed: Taşpınar, M.) Öğretmenlik Mesleği, Elazığ: Üniversite Kitabevi.
- SÖNMEZ, V., (1996). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*, Ankara: Pegem A Yayınları.